

barcelona
sagrera
alta velocitat

Ajuntament
de Barcelona

PROJECTE CONSTRUCTIU DE LES PROSPECCIONS ARQUEOLÒGIQUES A L'ÀMBIT DELS DIPÒSITS DE CALOR I FRED SOTA EL CARRER DEL PONT DEL TREBALL DIGNE

DOCUMENT 1. ANNEX 09 INTERVENCIÓ ARQUEOLÒGICA_V04

JULIOL 2025

b720 | Fermín Vázquez
Arquitectos

PGI Engineering
& Consulting

ayesa | Engineering.
Information.
Imagination.

IN. ÍNDEX ANNEX 09. INTERVENCIÓ ARQUEOLÒGICA

1.	INTRODUCCIÓ	3
2.	RAONS DE LA INTERVENCIÓ ARQUEOLÒGICA	3
3.	TREBALLS A REALITZAR	3
4.	PREVISIONS PRESSUPOSTÀRIES	3

APÈNDIX 1. INFORME D'IMPACTE SOBRE EL PATRIMONI ARQUEOLÒGIC

1. INTRODUCCIÓ

A juliol de 2023, el Servei d'Arqueologia de l'Ajuntament de Barcelona va emetre el "Informe d'Impacte sobre el Patrimoni Arqueològic corresponent al Projecte Bàsic d'arquitectura, instal·lacions i reparacions de l'estació ferroviària de La Sagrera. Bloc B. Dipòsit heating&cooling". En aquest informe, es defineixen les possibles afectacions al patrimoni arqueològic de la ciutat associades a l'execució dels dipòsits de Heating and cooling i es defineixen les mesures correctores a aplicar per a donar compliment a la legislació vigent en matèria patrimonial.

Aquest informe s'inclou com a apèndix al present annex.

2. RAONS DE LA INTERVENCIÓ ARQUEOLÒGICA

A l'informe de l'impacte sobre el patrimoni arqueològic, es va concloure que l'emplaçament del dipòsit es troba a l'àmbit on es coneguda l'existència de restes arqueològiques. Concretament, les restes d'una vil·la romana datada entre els segles I-V dC ja localitzades en l'àmbit adjacent a la present actuació, durant els treballs corresponents a l'obra de construcció dels accessos a l'estació de la Sagrera.

Aquesta vila ja ha estat objecte de dues campanyes d'intervenció arqueològica, la primera entre els anys 2010-2015 i la segona l'any 2019. S'espera que en l'àmbit del present projecte es localitzin més restes de la vil·la, corresponents a la pars rústica o fructuària de la mateixa.

3. TREBALLS A REALITZAR

Els treballs arqueològics previstos tenen dues fases diferenciades:

- Fase de control arqueològic durant els treballs d'excavació que correspon a l'excavació general de l'àmbit fins a la cota prevista d'intervenció, situada a 14.5 msnm. En aquesta fase es procedirà al control visual dels treballs d'excavació a màquina previstos, per tal de detectar la presència de restes. Aquest control definirà la cota real a partir de la qual es donarà inici a les tasques pròpies de la intervenció arqueològica.
- Fase d'intervenció arqueològica per a la detecció, neteja, consolidació i tractament de les restes existents. Aquests treballs s'aturaran quan l'excavació assoleixi els nivells geològics i no es detecti retalls de tipus antròpic. Al final de la intervenció, s'hauran de preveure els estudis, informes i analítiques corresponents, d'acord als resultats obtinguts.

D'acord amb la Llei 9/1993, de 30 de setembre, del Patrimoni Cultural Català, l'aparició imprevista d'algun element d'interès durant la fase de control arqueològic haurà de ser comunicada immediatament al Servei d'Arqueologia de Barcelona. En cas de que es produeixi alguna modificació del projecte caldrà comunicar-ho immediatament al Servei d'Arqueologia de Barcelona per si s'escau iniciar el procediment establert pel decret 78/2002 del Reglament de protecció de patrimoni arqueològic.

4. PREVISIONS PRESSUPOSTÀRIES

Pel que respecta a la intervenció arqueològica, s'ha fet una previsió pressupostària de màxims suposant la continuació de la vil·la romana en tota l'extensió de l'àmbit d'estudi, en previsió de que surtin moltes estructures relacionades amb la part rústica de la vil·la. Degut a això es defineix un àrea d'actuació de 1500 m² i es preveu 1 metre de fondària de restes arqueològiques.

En base el rendiment dels tècnics arqueòlegs, es preveu una duració estimada de 6 mesos de les feines d'excavació manual de terres i extracció de les restes arqueològiques. A continuació es mostra una taula on queden definits l'equip d'intervenció arqueològica i les tasques necessàries per tal de realitzar tota la documentació necessària per aquesta segona fase.

CONCEPTE	NÚMERO DE TÈCNICS	PREU	NÚMERO DE JORNADES	VALORACIÓ ECONÒMICA	VALORACIÓ ECONÒMICA AMB 6% DESPESES INDIRECTES
Arqueòleg director	2	42 €/hora	86	57.792 €	61.259,52 €
Memòria científica		50 % de treball de camp		28.896 €	30.629,76 €
Tècnic de suport	2	35 €/hora	86	48.160 €	51.049,6 €
Oficial d'arqueologia	20	30€/hora	83	398.400 €	422.304 €
Auxiliar de suport	5	25 €/hora	83	83.000 €	87.980 €
Antropòleg	1	35 €/hora	14	3.920 €	4.155,2 €
Restaurador	2	35 €/hora	28	15.680 €	16.620,8 €
TOTAL				635.848 €	673.998,88 €

A més es valora com a partides alçades dins del servei d'arqueologia, aquelles tasques relacionades amb els treballs de fotogrametria (18.465,12 €), els treballs d'analítiques i estudis (100.000 €) i els treballs de neteja, consolidació i tractament de restes arqueològiques (50.000 €). El preu d'aquestes partides alçades està definit en un escenari de màxims estimant que l'àmbit d'actuació estarà ple de restes arqueològiques.

La valoració econòmica total dels treballs arqueològics considerant les dues fases descrites és de **842.464 € (+IVA)**

APÈNDIX 1_INFORME D'IMPACTE SOBRE EL PATRIMONI ARQUEOLÒGIC (JULIOL 2023)

**Ajuntament
de Barcelona**

SERVEI D'ARQUEOLOGIA DE BARCELONA

Carrer d'en Rull, 4 08002 Barcelona

T. (+34) 932 566 897

www.bcn.cat/arqueologiabarcelona

PROJECTE BÀSIC D'ARQUITECTURA, INSTAL·LACIONS I
REPOSICIONS DE L'ESTACIÓ FERROVIÀRIA DE LA
SAGRERA, BLOC A-DIPÒSIT HEAT&COOLING

DISTRICTE DE SANT MARTÍ

**INFORME
D'IMPACTE SOBRE
EL PATRIMONI
ARQUEOLÒGIC**

OBRES

IPA Obr-3817
Juliol 2025

Núm. Informe:	IPAOBR-3817
Data:	14 de juliol de 2025
Pàgina:	1 de 17

SOL·LICITANT: **Sr. Josep Pinsach Pruna**
Barcelona Sagrera Alta Velocitat-BSAV

OBJECTE: PROJECTE BÀSIC D'ARQUITECTURA,
INSTAL·LACIONS I REPOSICIONS DE L'ESTACIÓ
FERROVIÀRIA DE LA SAGRERA, BLOC A-DIPÒSIT
HEAT&COOLING
DISTRICTE DE SANT MARTÍ

DATA DEL PROJECTE: En redacció

EMPLAÇAMENT Carrer del Pont del Treball Digne, 15-17
DISTRICTE DE SANT MARTÍ
Referència cadastral: 3060602DF3836A
Codi parcel·la: 10 90863 002
Coordenades UTM31N - ETRS89: X 432794.3/ Y: 4585939.1

Núm. Informe:	IPAOBR-3817
Data:	14 de juliol de 2025
Pàgina:	2 de 17

DESCRIPCIÓ DE LES OBRES A REALITZAR:

El present informe d'impacte arqueològic correspon al PROJECTE BÀSIC D'ARQUITECTURA, INSTAL·LACIONS I REPOSICIONS DE L'ESTACIÓ FERROVIÀRIA DE LA SAGRERA, BLOC A-DIPÒSIT HEAT&COOLING, districte de Sant Martí, on s'informa de l'afectació del subsol en una àrea important.

La zona que s'ha considerat s'indica en l'**annex 1**, on hi apareix la delimitació orientativa de l'àmbit a estudiar, juntament amb els elements patrimonials que es poden veure afectats per aquest projecte.

Com que l'execució de l'obra provocarà una excavació del subsol, caldrà tenir en compte les possibles afectacions que es detallen a l'apartat següent.

POSSIBLES AFECTACIONS:

Els treballs a realitzar a l'espai delimitat pels carrers esmentats, transcorren a prop d'un un sector on és coneguda l'existència de restes arqueològiques d'alt interès patrimonial a tenir en compte. Tot seguit descriurem els béns històrics afectats per aquest projecte:

1. L'àmbit del projecte es troba al bell mig d'una gran àrea entre els districtes de Sant Martí i Sant Andreu on es coneguda l'existència de nombroses restes i jaciments arqueològics. Tanmateix, atès el desconeixement a nivell arqueològic que hi havia de tot aquest àmbit d'obra (LAV), i per la proximitat d'elements arqueològics coneguts, arran dels projectes d'intervenció arqueològica desenvolupats entre els anys 2008 i 2019, fins l'actualitat, ha estat necessari fer el seguiment arqueològic de tots els treballs que afectessin al subsòl inclosos dins d'aquesta gran àrea.

A continuació es detallen aquests elements que atesa la seva proximitat i rellevància, fa que sigui necessari tenir-los en compte, ja que es poden trobar afectats pel present projecte, o bé afectar-ne d'altres avui en dia desconeguts. Tot seguit descriurem els diferents jaciments arqueològics o béns històrics afectats per aquest projecte, o que es localitzen al voltant.

Especial rellevància té la vil·la romana del Pont del Treball Digne, atès

que les restes conegudes encara pendents d'excavar i documentar, es localitzen just en l'àmbit del present projecte.

Zona arqueològica de les obres de la LAV Sagrera-Sant Andreu:

Destacable són les restes arqueològiques trobades a les obres de la LAV Sagrera-Triangle Ferroviari-Sant Andreu-Nus de la Trinitat (2008-2014), que comprenen diferents períodes –neolític, ibèric, romà, medieval, modern i contemporani-, i que es localitzen molt a prop de l'espai de l'actual projecte. A continuació es relacionen alguns d'aquests jaciments arqueològics, així com els directament afectats:

- a) **Vila romana del Pont del Treball Digne (s. I-V dC):** Durant les obres de construcció dels accessos a la nova estació de la 'Línia d'Alta Velocitat de la Sagrera', s'han localitzat les restes d'una important vil·la romana amb quatre moments d'ocupació entre els segles I dC i el IV-V dC, i una primera ocupació ibèrica o republicana d'entre el segle II-I aC. Aquesta vil·la es localitza al nord-est de la colònia romana de Barcino (*Colonia Iulia Augusta Faventia Paterna Barcino*), a tocar del tram de la Via Augusta que comunicava la ciutat amb Baetulo (Badalona). Les *villae* eren unitats d'explotació agropecuària d'època romana, a banda de cases de camp de grans *dominus*. N'hi havia de mides diverses, però algunes ocupaven diverses hectàrees, com és el cas de la del Pont del Treball Digne. Aquestes vil·les tenien una part urbana o d'hàbitat, i una part rústica.

La vil·la romana ha tingut dues campanyes d'intervenció arqueològica, la primera entre els anys 2010 i 2015, i una segona l'any 2019.

Durant la intervenció realitzada entre els anys 2010 i 2015, a banda de la vil·la que en parlarem tot seguit, es documentaren un gran nombre d'estructures (185 en concret) que corresponen a diferents tipologies: 18 cubetes, 13 forats de pal, 6 estructures de combustió, 1 forn de planta rectangular que conserva dos pilars centrals rubefactats, 55 rases de vinya, 6 sitges de grans dimensions de secció tubular i fons pla, 2 pous (cal destacar un bust de marbre del déu Bacus del segle I-II d.C aparegut en l'amortització d'un dels pous), una gran bassa (17m x 9,5m x 1,5m prof.) i una canalització de 15 m de llarg que la proveïa d'aigua, 5 inhumacions (fossa simple o bé tegulae), 8 fonamentacions de murs i 61 retalls indeterminats.

Núm. Informe:	IPA Obr-3817
Data:	14 de juliol de 2025
Pàgina:	3 de 17

La vil·la romana documentada ocupa una extensió de 4.200 metres quadrats, amb la pars urbana i la pars fructuària. L'origen de la vil·la és entre 15aC fins al 15dC., amb ampliacions del segle III i amb una segona fase important de reforma del segle IV, que a més també es va modificant fins arribat el segle V.

La pars urbana, en època baix imperial, estava ordenada al voltant d'un pati central de grans dimensions. El pati era de planta rectangular, amb una superfície de 1142 m² i estava envoltat d'un corredor porticat de 3,5 metres d'amplada i una llargària d'entre 34 i 38 metres. Remarcar que el corredor nord salvava un petit desnivell amb tres graons. Els murs del pati són de pissarra sense treballar lligats amb argila formant una banqueta acabada amb tègules, que sustenta uns basaments de columnes. A l'interior del pati es va documentar un canal d'aigües pluvials i nombrosos forats de pal. El pati es reforma a mitjans del segle II, amb basaments més elaborats a la banda sud i a l'oest es construeixen dos murs perpendiculars que creen un espai, ja que conté un accés i finalment també es millora el sistema de canalització d'aigües. A partir del segle IV hi torna a haver reformes, que consisteixen en anul·lar alguna zona del peristil com a zona de circulació i a tapiar la part baixa de l'espai entre columnes. A més s'ocupa una part del pati amb una nova edificació de dues habitacions. També és el moment que es dota amb certs elements d'ostentació, com ara una petita font. Al segle V es repavimenta tot amb opus signinum, destruint els paviments anteriors.

Es documenten 15 habitacions, algunes de les quals presenten restes de pintures a les parets i entre les que cal destacar una sala absidiada, una gran sala pavimentada amb opus tessellatum i un conjunt termal. Sembla que la fase del segle IV serveix per a ennoblir l'edifici (nombroses restes de pintures a les parets i mosaics paviments de luxe), anul·lant completament el peristil. Es creen nous passadissos fins a enllaçar amb un corredor porticat situat a la part central del pati, que conserva in situ les bases de sis columnes i que podria haver servit com a límit entre les parts públiques i privades de la vil·la. En canvi a partir del segle V d.C, aquests espais domèstics pateixen un canvi d'ús, ja que es documenten dipòsits, sitges i estructures de combustió.

Al sud de la pars urbana trobem la pars fructuària, que és de gran magnitud. Les estructures més antigues documentades (segle I a.c)

corresponen a rases de vinya, que s'amortitzen cap al canvi d'era amb la construcció d'un gran recinte, de gairebé 500 m², destinat a treballs agrícoles. Al seu interior es van detectar 5 dòlies. Cal destacar que just a l'exterior de l'edifici es documentaren 25 enterraments infantils, de planta el·líptica i coberta de tègules, tots ells a tocar d'un dels murs. El complex estava destinat a la producció vinícola, ja que s'ha documentat una sala de premsada de vi, és a dir una torcularium. Les primeres estructures daten del 30-20 a.C. i corresponen a un torculari amb 2 premses, amb una àrea de 155 m² i dividit en 2 àmbits. En l'àmbit més gran hi hauria el forum, que és la pedra on hi havia els encaixos per les bigues que aguanten la biga de premsada. L'altre àmbit seria el dipòsit, tot ell revestit d'opus signinum i que a través d'un canal es conduïa el líquid cap a la cella vinària, on es deuria emmagatzemar el vi en dolia. De la cella vinària només s'han exacavat alguns retalls de dolia, ja que la major part del recinte queda fora els límits de l'excavació.

Cap a finals del segle I es construeix un segon torculari més gran, que ocupa part del primer i que tindria unes dimensions de gairebé 400 m². El seu estat de conservació és precari a causa de les repetides accions antròpiques, des d'època tardoantiga i fins a època contemporània. A l'oest de l'edifici es va detectar una porxada de 159 m², consistent en una sèrie de pilars, equidistants entre ells de 4,5 m i que crearien un espai cobert per a la descàrrega del raïm a la part de darrera de l'edifici de les premses. La sala de premsada és la més gran, de 262 m², i de la que només se'n conserva la meitat. Es va detectar l'encaix pel forum, els arbores i la torre, és a dir totes les parts necessàries per al funcionament del torculari.

També es van excavar 3 basses de decantació i tractament d'argiles, totes elles de planta rectangular. No molt lluny d'aquestes se'n va excavar una altra, aquesta de planta circular, de grans dimensions que probablement estaria destinada a l'emmagatzematge d'aigua pluvial. Tot el complex agrícola queda amortitzat a inicis del segle V.

Durant la intervenció de 2019, just al nord de l'àmbit del present projecte, es van documentar diverses fases d'ocupació, algunes d'elles anteriors a la construcció de la vil·la, i una de posterior, però el gruix de les fases i de les estructures documentades pertanyen a la vil·la romana. Es documenten des de la seva construcció, passant per les

Núm. Informe:	IPAOBR-3817
Data:	14 de juliol de 2025
Pàgina:	4 de 17

diverses reformes a la que va ser sotmesa, fins a un període en què perd el seu paper de residència d'una elit i observem tota una ocupació amb una compartimentació en àmbits d'hàbitat, productius i d'emmagatzematge.

Previ a la fase romana, es van documentar diversos retalls (cubeta, sitges i retalls indeterminats) corresponents a una fase del bronze final. I de la fase ibèrica (S.II aC) s'han documentat dos retalls quadrangulars i una sitja.

Inicialment, en l'àmbit del present projecte, s'han de localitzar estructures relacionades amb la pars rústica o fructuària de la vil·la.

- b) **Sitja prehistòrica amb inhumació:** En el decurs dels treballs de control arqueològic realitzats durant el 2011 en la obra de la *Línia d'alta velocitat – construcció de l'estructura de l'estació de la Sagrera* es va poder excavar un enterrament, probablement neolític. Aquest enterrament correspon a una inhumació en fossa¹.
- c) **Mas d'època moderna (s. XVI-XX):** Durant els treballs duts a terme a les obres dels Accessos a l'estació de Sagrera s'ha localitzat les restes d'un mas del segle XVI, que va restar dempeus com a mínim fins a mitjans segle XX.²
- d) **Camí antic de la Riera d'Horta (s. XVIII-XX):** A l'actual Ronda de Sant Martí, a prop de la Rambla de Prim s'han documentat les restes de l'antic camí de la Riera d'Horta, així com murs de contenció i aterrament.
- e) **Assut (s. XVIII):** En el decurs dels treballs de control de l'obra dels accessos a l'estació de la Sagrera, inclosos a l'obra de la LAV Madrid – Saragossa - Frontera francesa (Tram de la Sagrera - Nus de la Trinitat) es va localitzar un nou tram de l'antic camí de la Riera d'Horta. Durant el procés de desmuntatge d'aquest, així com també la continuació del rebaix del terreny adjacent, va posar al descobert noves estructures anteriors a l'antic camí associades a la riera d'Horta: un assut que

comprèn la resclosa, un dels murs de contenció de l'antiga riera i el canal d'evacuació d'aigua.

- f) **Masia de Can Nyau de Besòs.** Entre la Riera d'Horta, rambla Prim i Ronda Sant Martí, prop del pont de fusta i la caseta dels capellans van aparèixer fragments de ceràmica romana, a més de materials d'època medieval i posterior. També es documenten fragments de sílex trobats en uns marges de terra a una zona propera a la Rambla Prim i el passeig Onze de setembre.
- g) **Fosses modernes d'inhumació (s. XVII):** En el decurs de les obres de la Línia d'Alta Velocitat, en el tram Sagrera – Triangle ferroviari, es van documentar diverses fosses d'inhumació col·lectives al capdamunt de la Rambla de Prim.

Durant els treballs arqueològics realitzats al capdamunt de la Rambla de Prim entre l'any 2011 i 2012³ es documentaren fins a 7 fosses d'inhumació col·lectives, d'entre 3 i 22 individus cadascuna, comptabilitzant més de 182 individus, tots ells adults, d'entre 16 i 30 anys d'edat i de sexe masculí, datats entre mitjans segle XVII i principis del segle XVIII.

Segons els autors seria versemblant pensar en un fet bèl·lic com a causant d'aquesta mortaldat, possiblement relacionant amb la guerra dels Segadors (1640-1652), i en concret amb el Setge de Barcelona (1651-1652), que anà acompanyat d'una epidèmia de pesta.

Així, una possible hipòtesis seria que els cossos recuperats d'aquestes set fosses, tots homes adults d'entre 20-30 anys i sense senyals de violència als seus cossos infligides per armes de foc (mosquets) o blanques (espases o baionetes), es podrien correspondre amb soldats castellans de les tropes de Felip IV, que assetjaven la ciutat de Barcelona l'any 1651-1652, i que van morir a causa de la pesta que va assolir la ciutat en aquest moment. Aquestes fosses, estarien localitzades just a la reraguarda de la línia fortificada castellana, tot just a les afores del Quarter de Sant Martí. Generalment els morts per pesta els enterraven amb calç, fet que no es dona en aquest cas, potser per problemes d'intendència causat pel conflicte bèl·lic.

¹ Carta Arqueològica de Barcelona. (<http://cartaarqueologica.bcn.cat/3293>)

² Carta Arqueològica de Barcelona. (<http://cartaarqueologica.bcn.cat/3298>)

³ Carta Arqueològica de Barcelona, <http://cartaarqueologica.bcn.cat/3300>

Núm. Informe:	IPAOBR-3817
Data:	14 de juliol de 2025
Pàgina:	5 de 17

El mes de juny de 2013 es van dur a terme el seguiment arqueològic de la continuació dels treballs dels Accessos a l'Estació de la Sagrera, amb la construcció dels murs pantalla al cap damunt de la Rambla de Prim, a tocar de les vies fèrries. Aquests treballs estaven condicionats per la documentació de diverses fosses d'inhumació col·lectives en aquest mateix indret, i l'objectiu era la possible documentació de noves fosses d'inhumació. Es van poder documentar fins a un total de 47 noves fosses. Entre l'abril i octubre de 2018 es dugué a terme l'excavació de totes aquestes noves fosses.

- h) **Camp de futbol Triangle ferroviari. Pont de Fusta.** En un indret on antigament hi havia una bòbila, en l'excavació de les argiles s'hi trobaren fragments de ceràmica neolítica i íbero-romana.
- i) **Jaciment del neolític antic-mig:** A l'extrem est de la Rambla de l'Onze de Setembre cantonada carrer Josep Soldevila, s'ha identificat un assentament del Neolític Antic Postcardial. D'aquest assentament s'han documentat més d'un centenar de retalls de diverses tipologies, tot i que la majoria es podrien interpretar com forats de pal. També s'ha localitzat l'enterrament d'un nounat en una fossa simple.⁴
- j) **Jaciment del neolític antic-mig:** Entre els mesos de març i abril de 2012, just a l'inici del Triangle Ferroviari, s'ha localitzat i excavat un jaciment prehistòric del Neolític Antic Postcardial (finals V mil·lenni - inicis IV mil·lenni aC). Tots els elements documentats (forats de pal, cubetes) es distribueixen temporalment en tres moments d'ocupació diferenciats e indicarien l'existència d'un àrea d'hàbitat a l'aire de lliure, on es realitzarien també activitats relacionades amb el processat i emmagatzematge d'aliments.⁵
- k) **Jaciment del neolític antic:** El jaciment prehistòric del carrer de Josep Soldevila cantonada amb el passeig de l'Onze de Setembre, ha permès documentar una sèrie de nivells de formació natural, alguns dels quals presentaven abundant material antròpic del Neolític Antic Postcardial o Neolític Antic Evolucionat (Finals V Mil·lenni - inicis IV Mil·lenni BC) (ceràmica amà, fauna i material lític). La particularitat d'aquesta

estratigrafia era que es tractava, majoritàriament, de nivells de formació lacunar o d'aiguamolls, dipositats de manera lenta sobre un vessant amb fort pendent. A la segona fase s'ha vist com aquesta llacuna s'utilitzava com una zona d'abocament de residus domèstics o productius per part de la població que vivia a pocs metres al sud, a la part alta del vessant.

- l) **Necròpolis romana (s. III dC):** A l'inici del Triangle Ferroviari es van excavar 21 enterraments pertanyents a una necròpolis d'època romana (S. III dC). Respecte a les tipologies de les tombes, la més comuna era la fossa simple (6 casos), i la fossa amb taüt de fusta o baiard (6 casos), amb coberta de teules (4 casos), i tres casos inusuals de fossa bipartida amb teules verticals disposades longitudinalment sobre un eix central. Es possible que aquests enterraments es corresponguessin a la necròpoli de la vil·la romana de Can Nyau-Caseta dels Capellans, a escassos 150 metres, i que fou destruïda amb la construcció de la via del tren als segles XIX-XX.⁶
2. **La Sagrera:** En els darrers anys, i gràcies a diverses intervencions arqueològiques, s'ha pogut ampliar el coneixement històric i arqueològic d'aquesta zona del barri de la Sagrera, des d'època neolítica fins a l'actualitat.

Del Neolític Antic (5000-4000 aC) s'han documentat fins a 14 sitges per emmagatzemar gra, que faria pensar en l'existència d'una petita comunitat que es va establir no gaire lluny de les estructures d'emmagatzematge recuperades. També cal destacar la presència de sitges de l'edat del Bronze Final (1200-700 aC).

D'època ibèrica es va documentar el fons d'una sitja, i d'època romana també es va localitzar una sitja i fins a 16 retalls que es podrien correspondre a rases de vinya, amb una cronologia compresa entre els segles I-IV dC.

També d'època romana, en concret a la cruïlla del carrer de Clara Zetkin amb Berenguer de Palou, es van documentar 5 tombes o fosses d'inhumació d'època republicana (s. I aC.), amb cobertes de teula. Aquesta necròpolis estaria relacionada amb la coneguda vil·la romana del Pont del Treball Digne, que es localitza a uns dos-cents metres cap a l'est. Aquesta

⁴ Carta Arqueològica de Barcelona. (<http://cartaarqueologica.bcn.cat/3300>)

⁵ Carta Arqueològica de Barcelona. (<http://cartaarqueologica.bcn.cat/3304>)

⁶ Carta Arqueològica de Barcelona. (<http://cartaarqueologica.bcn.cat/3304>)

Núm. Informe:	IPAOBR-3817
Data:	14 de juliol de 2025
Pàgina:	6 de 17

vil·la presenta una ocupació ja durant el segle I aC., i és possible que els seus habitants s'enterrassin en aquest espai, lloc molt proper a una via romana que es localitzaria als actuals carrers Gran de la Sagrera i carrer Gran de Sant Andreu. La tradició romana ubicava les necròpolis a ambdós costats dels camins o vies de comunicació.

La intervenció arqueològica que s'ha dut a terme a la finca del número 32-52 del carrer Gran de la Sagrera, ha permès documentar i confirmar l'existència d'aquesta via romana, així com de la necròpolis associada.

3. **Carrer Gran de la Sagrera, 32-50:** Durant l'any 2022 s'ha dut a terme una intervenció arqueològica al carrer Gran de la Sagrera, 32, que ha permès documentar nombroses i importantíssimes troballes d'època romana.

En un primer moment es va documentar un canal d'aigua de grans dimensions excavat en el subsòl, i que presenta tres fases diferenciades i consecutives d'ús, totes d'època romana. El canal presenta unes dimensions conservades d'uns 90 metres de longitud, i una amplada d'entre 2 i 5 metres, depenent de la fase d'ús. Bàsicament, estariem davant d'una estructura hídrica d'època romana que funcionaria per abastir d'aigua als camps de conreu de vinya del voltant, possiblement relacionats amb la vil·la romana del Pont del Treball Digne, coneguda per la producció de vi. Per l'orientació d'aquest canal d'aigua, semblaria que menava cap a la vil·la romana.

Un altre descoberta excepcional ha estat la troballa d'un tram de via romana, i que es correspon amb el traçat viari que discorria pel carrer Gran de la Sagrera i la seva continuació amb el carrer Gran de Sant Andreu, un antic ramal de la Via Augusta. A partir de les excavacions fins ara realitzades s'han diferenciat fins a tres nivells d'ús de la via, cada un dels quals sembla estar associat a una cuneta i una petita estructura muraria que delimita la via pel costat est. Durant els treballs arqueològics també s'han documentat les empremtes de les roderes dels carros fossilitzades als paviments de la via. En total s'han documentat fins a 70 metres de via, i una amplada encara per determinar, però no inferior als 3 metres.

També relacionat amb la via, s'han localitzat fins a 17 tombes. Aquestes consisteixen en fosses retallades a les argiles, però amb característiques diferents. Tenim fosses simples amb enterraments primaris i en alguns casos enterraments secundaris allotjats als peus de la inhumació principal en forma de petita acumulació d'ossos desarticulats.

Finalment també s'ha documentat part d'una sitja amb material ceràmic associat a l'època del Bronze. Només ha estat possible documentar una part ja que es troba seccionada per un dels canals d'època romana.

4. **Carrer de Berenguer de Palou, 50-52⁷:** Entre els anys 2017 i 2018, les tasques arqueològiques motivades per les obres d'un nou col·lector, van permetre documentar noves restes datades entre l'edat del Bronze i l'actualitat.

A destacar són les troballes del Bronze Final realitzades, atès que fins ara són poques les restes d'aquest període localitzades a Barcelona ciutat, en concret una sitja. La sitja estava molt arrasada; únicament es pogué excavar la part del fons. Amidava 1,55 m de diàmetre i conservava una profunditat d'uns 20 cm de potència. Es van recuperar nombrosos materials ceràmics i constructius, així com lítics, que han permès adscriure aquesta troballa a un context cronològic del Bronze Final (c. 1300-650 cal ANE).

5. **Carrer de Berenguer de Palou, 52-62⁸:** També durant els anys 2017 i 2018, entre els números 52 i 62 del carrer de Berenguer de Palou, es van documentar diverses restes arqueològiques amb una forquilla compresa entre el Neolític Antic Cardial, època ibèrica, romana i contemporània.

En l'obertura en extensió del solar es van documentar un total de 14 estructures d'emmagatzematge soterrades datades del Neolític antic, dues sitges de l'època ibèrica-romana, 16 retalls de l'època romana, tres estructures de l'època contemporània i set retalls d'època indeterminada.

Del Neolític Antic Cardial els materials recuperats han permès datar el conjunt al voltant del 5650-5050 cal ANE. Són estructures de dimensions considerables, totes de planta circular i seccions variables (en aquelles que conserven prou potència per poder determinar-la), amb una capacitat volumètrica conservada que va des dels 70 l fins als 2.246 l (E 450). Les restes recuperades sembla que responen a un espai de freqüentació i ocupació curt en el temps, i l'homogeneïtat del conjunt de material arqueològic fa pensar en l'existència d'una petita comunitat que es va establir no gaire lluny de les estructures d'emmagatzematge recuperades.

⁷ Anuari d'Arqueologia i patrimoni de Barcelona 2018, p. 45

⁸ Anuari d'Arqueologia i patrimoni de Barcelona 2018, p. 48

Núm. Informe:	IPAOBR-3817
Data:	14 de juliol de 2025
Pàgina:	7 de 17

D'època ibèrica es va documentar el fons d'una sitja amb un diàmetre d'1,6m i una potència de 0,4m. D'època romana també es va localitzar una sitja i fins a 16 retalls que es podrien correspondre a rases de vinya. La cronologia d'aquestes restes aniria del segle I al IV dC.

Finalment d'època contemporània, destacar la presència d'un forn de grans dimensions. Es tracta d'un forn de planta quadrangular de grans dimensions, construït en maó ceràmic massís i compost per dues estructures quadrangulars contigües: cambra de treball o avantcambra i cambra de combustió, separades per un passadís que conserva l'arrencada d'una arcada. L'estructura conserva una longitud total de 15 m; la cambra de cocció té una potència conservada de 4,15 m i una amplada de 4 m i l'avantcambra conserva una potència de 2,45 m i una amplada de 7 m.

Sabem que els terrenys al voltant de la Torre de la Sagrera, edifici situat al nord del solar que ens ocupa, "van pertànyer a la família Peguera fins al 1890, any en què es van vendre a Joan Arpí i Cantí. Aquest va parcel·lar part dels carrers Berenguer de Palou (aleshores Provençals), Gran de la Sagrera i Pacífic. Arpí era un conegut rajoler, nascut a Sant Andreu de Palomar, que va parcel·lar la finca convertint l'antic camp de la Sínia en una rajoleria"⁹.

6. **Necròpolis romana del carrer de Berenguer de Palou / carrer de Clara Zetkin (2016)**¹⁰: A finals de l'any 2016, a la zona esmentada, es van documentar 5 tombes o fosses d'inhumació d'època republicana (s. I aC.). Totes les sepultures eren tombes excavades al subsòl en les que s'hi havia enterrat el difunt i que s'havien cobert posteriorment amb terra, o fins i tot en alguns casos, amb una cobertura de teules. Aquesta necròpolis estaria relacionada amb la vil·la romana del Pont del Treball Digne, que es localitza a uns dos-cents metres cap a l'est. Aquesta vil·la presenta una ocupació ja durant el segle I aC., i és possible que els seus habitants s'enterressin en aquest espai, lloc molt proper a una via romana que es localitzaria als actuals carrers Gran de la Sagrera i carrer Gran de Sant Andreu.
7. **Parc de Sant Martí de Provençals**¹¹: En el transcurs de la realització de la cinquena fase de construcció del parc de Sant Martí, el 23 de juny de 1991, i

⁹ <https://torrelasagrera.org> .

¹⁰ Anuari d'Arqueologia i patrimoni de Barcelona 2016, p.75

¹¹ Carta Arqueològica de Barcelona (<http://cartaarqueologica.bcn.cat/2963>)

després de la intervenció d'una pala mecànica, fou descoberta per J. de la Vega una destrala de pedra polida.

El fet de ser una troballa isolada fa que no es puguin extreure conclusions a nivell ni de cronologia ni de tipologia de l'indret.

8. **Nucli històric de Sant Martí de Provençals**¹²: La primer menció de la població en el territori correspon a l'any 989 amb el nom de Provençals. Va ser sobretot amb l'increment de la població a inicis de la baixa edat mitjana amb la construcció del Rec Comtal, que es construïren un seguit de molins i masies per aprofitament del curs fluvial. La importància d'aquest nucli, va anar acompanyada de la seva defensa amb l'edificació d'una fortalesa al 995. A mitjans del segle XI es parla d'unes cases amb una torre prop de Sant Martí. El nucli primerenc correspon entorn a l'actual església de Sant Martí de Provençals. A inicis del segle XVI, l'església va deixar de dependre de Sant Andreu de Palomar per afiliar-se a Santa Maria del Mar de Barcelona.

La disgregació a partir de la colonització de masies en el territori de Provençals a mitjans del segle XIV, ens ho demostra una parròquia sols amb 17 llars (focs). Més tard, ja l segle XV, l'església tornaria a ésser edificada amb un estil gòtic tardà en la portalada de la qual s'inscriu un timpà d'escultura que retrat el sant en el moment de partir la seva capa per a donar-la al pobre. Es completaria al 1688 amb influència barroca. És al voltant dels segles XVI i XVII que s'edifiquen algunes construccions en l'àrea de la Sagrera.

L'església unida a la rectoria per mitjà d'un pont, juntament amb Ca l'Arnó, Can Cadena, Can Planes, Corral d'en Paris, Can Iglesias i Can Riera entre d'altres amb l'Hostal formarien el nucli de Sant Martí.

Les localitzacions de tots aquests elements patrimonials s'indiquen en l'**annex 1**.

Així doncs, el projecte té lloc en una important àrea d'interès arqueològic i històric. **Per això, caldrà efectuar un control arqueològic de tots els moviments de terres que es duguin a terme durant l'execució dels treballs,**

¹² Carta Arqueològica de Barcelona (<http://cartaarqueologica.bcn.cat/3413>)

Núm. Informe:	IPAOBR-3817
Data:	14 de juliol de 2025
Pàgina:	8 de 17

ja que es preveu trobar diverses restes arqueològiques relacionades amb la vil·la romana del Pont del Treball Digne.

Barcelona, 14 de juliol de 2025

Xavier Maese Fidalgo

Arqueòleg
Servei d'Arqueologia de Barcelona
Institut de Cultura de Barcelona

MESURES A APLICAR

Segons la legislació vigent en matèria patrimonial i estudis d'impacte ambiental, caldrà que en el moment de redactar o executar qualsevol projecte a la zona que contempli la realització de moviments de terra i remocions del subsol, siguin del tipus que siguin, es tingui en compte i es valori la importància patrimonial de la zona preveient un control arqueològic al llarg de tota la intervenció.

El control arqueològic es farà amb personal tècnic especialitzat en arqueologia, per la qual cosa serà necessari disposar d'un Projecte d'Intervenció Arqueològica (PIA) i sol·licitar un permís d'intervenció arqueològica a la Direcció general de Patrimoni Cultural de la Generalitat.

Per a la redacció de la documentació que cal adjuntar a la sol·licitud del permís, per a la confecció del PIA corresponent, o bé per ampliar les informacions de caire tècnic o administratiu, caldrà contactar amb almenys un mes (30 dies) d'antelació a l'inici de l'obra amb el Servei d'Arqueologia de Barcelona (93 256 68 94 / 93 256 68 91 xmaesef@bcn.cat). La preparació de tots aquests documents es realitza d'ofici i no suposa cap mena de cost econòmic pel promotor de l'obra.

En el cas de localització d'estructures arqueològiques, es valorarà la seva entitat i importància. En tots els casos i en cas d'afectació per l'obra, la conservació, el trasllat o el desmuntatge d'aquestes estructures s'haurà de posar en consideració de la Direcció general del Patrimoni Cultural de la Generalitat d'acord a allò que estableix el Decret 78/2002, de 5 de març, del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic.

Tota la documentació arqueològica generada arran de la intervenció s'haurà de presentar al Servei d'Arqueologia de Barcelona.

PREVISIONS PRESSUPOSTÀRIES:

Pressupost orientatiu

Abans de realitzar cap proposta de pressupost, cal tenir present que en matèria d'arqueologia es treballa amb un elevat grau d'incertesa ja que, si bé es poden tenir certs indicis de la possible aparició de restes, no és fins que es procedeix a excavar que es constata realment la seva existència.

Núm. Informe:	IPAOBR-3817
Data:	14 de juliol de 2025
Pàgina:	9 de 17

Com que no es pot determinar amb exactitud l'existència de restes arqueològiques fins que no apareixen, i no és fins que apareixen que se'n pot valorar l'entitat i la importància i decidir si és necessari o no ampliar el procés d'excavació per tal de documentar-les correctament, la proposta pressupostària que es presenta, serà sempre una proposta de mínims.

Aquesta valoració pressupostària contempla únicament una proposta de preus per hora i dia dels treballs de seguiment i identificació de troballes arqueològiques subsidiàries del projecte que s'especifica. Com hem comentat, caldrà valorar, en cas d'aparició de restes arqueològiques, quina incidència tenen en l'obra, quines mesures correctores cal aplicar i quina serà la intensitat i característiques dels treballs posteriors a realitzar.

Cal tenir present que el nombre de dies pels quals es contracti la direcció arqueològica i la memòria preceptiva han de coincidir sempre, com a mínim, amb els dies de moviment de terres previstos al projecte. Pel que fa a la resta de categories laborals, el càlcul d'hores dependrà de les restes arqueològiques que puguin aparèixer i de les necessitats del projecte.

Aquest pressupost orientatiu es presenta pel fet que el promotor de l'obra és una entitat municipal inclosa en el grup Ajuntament de Barcelona.

Les tarifes presentades són orientatives i s'han establerts d'acord a les taules salarials del *Conveni col·lectiu de treball per al sector de l'arqueologia i la paleontologia de Catalunya per al període del 18.7.2007 al 31.12.2009 (codi de conveni núm. 7902595)*, i de les Taules salarials dels anys 2010 i 2011¹³ Per llei, les quantitats expressades en aquestes taules salarials han vist un increment anual de l'IPC, estatal o autonòmic (es pren el més favorable pel treballador/a en cada exercici i, si l'increment és menor del 2%, s'aplica el 2%), des que es van establir.

A les taules salarials s'han afegit unes quantitats aproximades corresponents als conceptes de gestió, despeses i benefici empresarial.

Aquestes tarifes orientatives poden veure's modificades durant la redacció del projecte executiu d'aquesta obra i/o abans de la licitació de la mateixa. Preguem que els redactors dels projectes i els tècnics municipals corresponents es posin en contacte amb el Servei d'Arqueologia de Barcelona abans dels tancaments dels projectes i abans de treure'ls a concurs amb la finalitat de poder ajustar els pressupostos d'arqueologia.

Des del Servei d'Arqueologia de Barcelona es té constància que s'està en procés de redacció d'un nou conveni que substitueixi el vigent, la qual cosa pot suposar una modificació de la previsió econòmica.

Partida 01. Arqueologia¹⁴

CONCEPTE (*)	COST/ UNITATS/ TEMPS	COST PREVIST / DIA
1Arqueòleg/òloga director/a (tècnic/a a)	42,00 €/hora x 8 hores/dia	336,00 €/ dia
1 Tècnic/a de suport ¹⁵	35,00 €/hora x 8 hores/dia	280,00 €/dia
1 Oficial d'arqueologia	30,00 €/hora x 8 hores/dia	240,00 €/dia
1 Auxiliar de suport	25,00 €/hora x 8 hores/dia	200,00 €/dia
1 Tècnic/a especialista /Topògraf/a / dibuixant)	35,00 €/hora	280,00 €/dia
Memòria preceptiva	42,00 €/hora x 50% del temps del treball de camp	168,00 €/dia

(*) Les nomenclatures dels conceptes s'han adaptat a l'article 3 *Classificació del personal del Conveni col·lectiu de treball per al sector de l'arqueologia i la paleontologia de Catalunya (codi de conveni núm. 7902595)*¹⁶:

¹⁴ Els imports no inclouen el 21% d'IVA.

¹⁵ Aquesta categoria, a més d'incloure l'arqueòleg tècnic de suport, també inclou els tècnics de restauració i conservació, i antropòlegs.

¹⁶ <https://dogc.gencat.cat/ca/document-del-dogc/?documentId=470478>

¹³ EMO/429/2012, de 22 de febrer, per la qual es disposa la inscripció de l'Acord de pròrroga i les taules salarials per a l'any 2011 del *Conveni col·lectiu de treball per al sector de l'arqueologia i la paleontologia de Catalunya per al període 2007-2009 (codi de conveni núm. (79002595012007)*

Núm. Informe:	IPAOBR-3817
Data:	14 de juliol de 2025
Pàgina:	10 de 17

- **Tècnic/a.** És aquell treballador/a amb la titulació superior corresponent que el/la faculta per exercir professionalment com a arqueòleg/a i/o paleontòleg/a i que pot dur a terme les funcions inherents a l'arqueologia i entre d'altres les funcions de: direcció d'intervencions arqueològiques i paleontològiques de qualsevol classe i en qualsevol medi; redacció de projectes i assessoraments en temes patrimonials.
- **Tècnic/a de suport.** És aquell/a treballador/a amb la titulació superior corresponent que el/la faculta per exercir com a arqueòleg/a i/o paleontòleg/a i que sota la supervisió i control de la categoria anteriors o de la direcció de l'empresa, atesa la seva experiència i coneixements, desenvolupa, per delegació d'aquests, entre d'altres, les següents funcions de suport:
 - El registre del jaciment
 - Organitzar els materials arqueològics
 - Portar a terme el registre gràfic o fotogràfic
 - Portar a terme l'inventari dels materials arqueològics
 - Qualsevol altra tasca que dins dels paràmetres de definició recollits per la categoria professional li siguin encarregades per la categories superior abans esmentada o per la Direcció de l'empresa.
 - Un/a tècnic/a arqueòleg/a i/o paleontòleg/a també port dur a terme, quan així quedi acreditat per titulació i/o experiència, les feines de suport de dibuix, topografia, restauració, documentalista, antropologia i altres feines de caràcter similar
- **Tècnic/a especialista.** És aquell/a treballador/a que tenint la titulació requerida i/o l'experiència necessària, és especialista en tècniques afins a l'arqueologia o anàlisis i pot participar en el registre, documentació i estudis arqueològics interdisciplinaris
- **Oficial.** És aquell/a treballador/a amb una experiència i coneixements contrastats en el sector responsable de portar a terme les següents funcions, sempre sota la supervisió dels tècnics/ques corresponents:
 - De remoció, excavació i delimitació d'estrats arqueològics
 - De suport a les tasques de documentació gràfica (llegir cotes, ajudar a prendre mesures, etc.)
 - De neteja i condicionament del jaciment arqueològic
 - De neteja i siglatge del material arqueològic
 - Ensenyar les tasques bàsiques a un/a auxiliar
 - Endreçar i traslladar el material

- Vetllar pel control i bon estat de les eines i equipaments, això com del compliment de les mesures de seguretat corresponents
- Qualsevol altra feina que no representi una major responsabilitat que li sigui encarregada i supervisada per personal tècnic

- **Auxiliar de suport.** És aquell/a treballador/a que sense experiència o coneixements no acreditats en el sector dona suport a les tasques que realitzi l'oficial i sota supervisió d'aquest/a.

D'igual manera ha de vetllar pel control i bon estat de les eines i equipaments, això com del compliment de les mesures de seguretat corresponents.

Partida 02. Ajuts a l'arqueologia

La partida d'ajuts a l'arqueologia es justifica pels treballs d'obra civil associats a la intervenció: moviment de terres amb maquinària, trasllat de maquinària i terres, reposicions, tancament de l'accés a la zona de treball, materials i accions de protecció, ...

Partida 03. Altres

Al corresponent Projecte d'Intervenció Arqueològica (PIA) s'especificaran els **Plecs de Condicions Tècniques** de necessari acompliment corresponents a l'actuació arqueològica a fer, així com tots aquells apartats i accions normatives derivades de l'aplicació del Decret 78/2002 que regula els treballs.

En qualsevol cas, caldrà preveure partides alçades, a justificar, per a totes aquelles tasques relacionades amb la **neteja, consolidació i tractament de restes arqueològiques** que hi puguin aparèixer, així com pels **estudis i analítiques necessàries**. En l'hipotètic cas que apareguin enterraments, cal preveure una partida per als **estudis antropològics** dels individus exhumats. Com a document annex trobareu una proposta de tarifes orientativa per a estudis i analítiques, fotogrametria i neteja, tractament i consolidació de material moble de les intervencions arqueològiques que pot ajudar a la valoració econòmica d'aquestes partides alçades.

Núm. Informe:	IPAOBR-3817
Data:	14 de juliol de 2025
Pàgina:	11 de 17

D'acord amb l'article 4.4 del Decret 78/2002, de 5 de març, del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic (DOGC núm. 3594 – 13/03/2002): “En el cas d'intervencions que es facin en el subsol d'edificis o en solars que confinin amb edificis o amb obres públiques, hi ha de **participar un/a arquitecte/a**, a qui correspon de vetllar perquè els treballs arqueològics no afectin l'estabilitat de l'estructura dels edificis o les obres públiques”. La promoció haurà de vetllar per l'acompliment d'aquest article.

D'acord amb els articles 16.3, 30, 31 i 32 del Decret 78/2002 de 5 de març, del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic (DOGC núm. 3594 – 13/03/2002), cal valorar l'afectació de l'obra sobre les restes localitzades. En tots els supòsits (conservació *in situ*, rebliment definitiu, trasllat o eliminació d'estructures) caldrà actuar d'acord a una proposta d'intervenció, la supervisió d'un arqueòleg/òloga i, si s'escau, la intervenció d'un equip de treball. En darrera instància, haurà de ser la Direcció General del Patrimoni Cultural de la Generalitat de Catalunya qui aprovi definitivament la proposta.

Amb data 14 d'abril de 2023 es va publicar al Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya l'ORDRE CLT/80/2023, de 10 d'abril, per la qual es dona publicitat a les taxes que gestionen el Departament de Cultura i les entitats que en depenen. En aquesta Ordre s'estableix, entre d'altres, **la nova taxa per la tramitació de sol·licituds d'autorització d'intervencions arqueològiques i paleontològiques preventives o integrades en un projecte d'investigació, que queda fixada en 22,80 euros.**

LEGISLACIÓ D'OBLIGAT COMPLIMENT:

- Llei 21/2013, de desembre de 2013, d'avaluació ambiental (BOE núm. 296 11.12.2013) que reuneix en un únic cos legal l'anterior normativa relativa a l'avaluació ambiental de plans i programes i a l'avaluació ambiental de projectes. **Aquesta Llei deroga** expressament el text refós de la Llei d'avaluació d'impacte ambiental de projectes, aprovat pel Reial Decret Legislatiu 1/2008, d'11 de gener, i el Reial Decret 1131/1988, de 30 de setembre, pel qual s'aprova el Reglament per a l'execució de Reial decret legislatiu 1302/1988, de 28 de juny, d'avaluació d'impacte ambiental.

- Llei 9/1993, de 30 setembre, del Patrimoni Cultural Català. (DOGC núm. 1807, d'11-10-1993). Tal i com disposa el Capítol IV “Normes específiques de protecció del Patrimoni Arqueològic”, article 46.3, en la tramitació d'obres, instal·lacions o activitats que s'hagin de sotmetre al procediment d'impacte ambiental, s'ha de sol·licitar informe al Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.
- Decret 78/2002, de 5 de març, del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic. (DOGC núm. 3594, de 13-3-2002) (Correcció d'errades DOGC núm. 3915, d'1-7-2003), segons estableix l'article 36.2, les declaracions d'impacte ambiental de projectes que afectin restes arqueològiques o paleontològiques requereixen un informe previ de la Direcció General del Patrimoni Cultural.

DOCUMENTACIÓ QUE S'ADJUNTA:

ANNEX 1: PLÀNOL DE SITUACIÓ DE L'ÀMBIT DEL PROJECTE I LOCALITZACIÓ DELS ELEMENTS PATRIMONIALS.

ANNEX 2: PLÀNOL DE LA VIL·LA ROMANA DEL PONT DEL TREBALL DIGNE. AUTOR: ALCUBIERRE, D., I ALTRES. CAMPANYES 2010-2015

ANNEX 3: PROPOSTA DE TARIFES ORIENTATIVA PER A ESTUDIS I ANALÍTIQUES, FOTOGRAMETRIA I NETEJA, TRACTAMENT I CONSOLIDACIÓ DE MATERIAL MOBLE DE LES INTERVENCIONS ARQUEOLÒGIQUES*

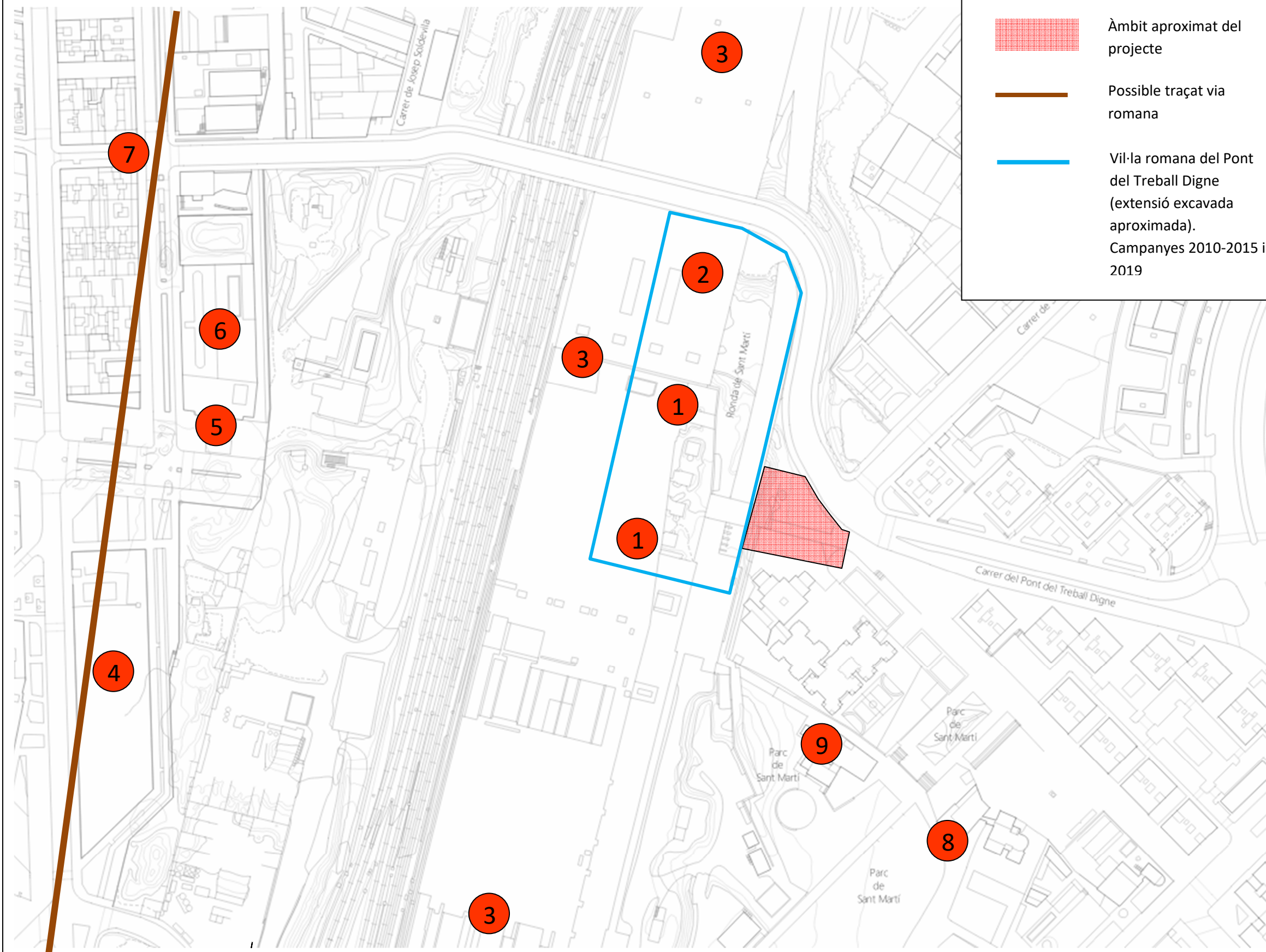
Barcelona, 14 de juliol de 2025

Josep Pujades i Cavalleria
Cap del Servei d'Arqueologia de Barcelona

Núm. Informe:	IPAOBR-3817
Data:	14 de juliol de 2025
Pàgina:	12 de 17

ANNEXOS

ANNEX 1: PLÀNOL DE SITUACIÓ DE L'ÀMBIT DEL PROJECTE I LOCALITZACIÓ DELS ELEMENTS PATRIMONIALS.

LLEGGENDA

Llistat d'elements patrimonials:

1. Vil·la romana del Pont del Treball Digne (segle I aC-V dC) Campanya 2010-2015
2. Vil·la romana del Pont del Treball Digne (segle I aC-V dC) Campanya 2019
3. Zona arqueològica de les obres del LAV Sant Andreu-Sagrera
4. Carrer Gran de la Sagrera, 32-50 (romà)
5. Carrer de Berenguer de Palou, 50-52 (bronze final)
6. Carrer de Berenguer de Palou, 52-62 (Neolític, ibèric, romà, Rec Comtal)
7. Carrer de Clara Zetkin (necròpolis romana)
8. Nucli històric de Sant Martí de Provençals (medieval-modern)
9. Parc de Sant Martí (prehistòria)

ANNEX 2: PLÀNOL DE LA VIL·LA ROMANA DEL PONT DEL TREBALL D'IGNE. AUTOR: ALCUBIERRE, D., I ALTRES. CAMPANYES 2010-2015

Àmbit aproximat del present projecte

0 25m

- Ibèrica - Tardo-republicana
- Canvi d'Era
- Alt Imperial - 2° s.I
- per determinar
- per determinar
- Baix Imperial 1^o2 s. IV
- Baix Imperial 2^o2 s. IV
- s. V-VI
- Medieval - Moderna

ANNEX 2: PROPOSTA DE TARIFES ORIENTATIVA PER A ESTUDIS I ANALÍTIQUES, FOTOGRAMETRIA I NETEJA, TRACTAMENT I CONSOLIDACIÓ DE MATERIAL MOBLE I IMMOBLE DE LES INTERVENCIIONS ARQUEOLÒGIQUES

TREBALL DE CAMP

Arqueòleg/arqueòloga director/a	42,00 €/hora
Arqueòleg/arqueòloga de suport	35,00 €/hora
Oficial	30,00 €/hora
Auxiliar de suport	25,00 €/hora
Tècnic antropòleg/òloga	35,00 €/hora
Elaboració d'informes i Memòria	42,00 €/hora

(Les hores per a la redacció d'informes i de la memòria corresponen al 50% de les hores de treball de camp)

ESTUDIS I ANALÍTIQUES MÉS FREQUENTS

- Estudis antropològics (individu complet) 500,00 €
(No inclou treball de camp. Inclou determinació d'edat i sexe, caracterització morfomètrica i paleopatologia, valoració, interpretació i contextualització del conjunt –en cas de diversos individus)
- Anàlisi C14 (1 mostra): 650,00 €
(inclou enviament de la mostra)
- Anàlisi ADN mitocondrial (1 mostra) 1.100,00€
- Tractament de sediments: flotacions i filtratge 15,00-20,00 €/hora
(separació de diversos tipus de partícules biològiques (botàniques i zoològiques: llavors i

restes carpològiques, restes de carbons, de gasteròpodes, ictiofauna i microfauna).

- (Retirada de la runa de les flotacions i filtratge 400,00 €/10 m³)
- Estudis paleobiològics 40,00 €/hora
(Restes botàniques i zoològiques: llavors i restes carpològiques, restes de carbons, de gasteròpodes, ictiofauna i microfauna).
- Estudis palinològics 170-230 €/mostra
- Fitolitologia i midons 200-230 €/mostra
- Estudis de fauna 40,00 €/hora
- Anàlisi residus de recipients, canalitzacions... 40,00 €/hora
- Estudi petrogràfic de material lític (determinació, procedència...) 40,00 €/hora
- Estudi tecno-morfològic i determinació taxonòmica de fustes 40,00 €/hora
- Estudi numismàtic 40,00 €/hora

FOTOGRAMETRIA

- Fotogrametria o escàner 3D 1.500,00 €/jornada
(inclou el treball de gabinet)
- Fotogrametria i escàner làser en refugis de la guerra civil espanyola 7.000,00 €
(inclou el treball de gabinet)

En el cas dels refugis de la guerra civil s'ha d'incloure un model 3D

A l'hora d'executar l'escàner 3D, així com el lliurament dels resultats, caldrà tenir en compte les següents consideracions:

- Prestar atenció a la contextualització en l'entorn urbà de les restes documentades

Núm. Informe:	IPAOBR-3817
Data:	14 de juliol de 2025
Pàgina:	16 de 17

- Ritme dens i regular de posicions d'escaneig (no superior a 8 m. entre estacions), que assegurí prou redundància i permeti no deixar buits en les posicions d'escaneig
- Posicionar l'escàner a les interseccions entre trams o estructures, així com en canvis d'orientació
- Il·luminació consistent, evitant tant com sigui possible l'alternança entre zones de claror i fosc. Els models també han de servir per a la difusió i cal poder obtenir textures de qualitat a partir d'ells
- Contemplar la possibilitat d'efectuar cobertura fotogramètrica complementària per detalls d'especial interès.

Conjuntament amb la memòria científica, caldrà entregar també la documentació obtinguda del escaneig 3D, i que a continuació detallem:

- Fitxa tècnica:
 - Data i lloc
 - Empresa i operari
 - Característiques de l'equip emprat:
 - Escàner làser: marca, model i data del darrer calibratge
 - Estació total i/o GPS: marca, model i data de darrer calibratge
- Fitxers originals d'escaneig, sense manipulació
- Model enregistrat i georeferenciat, conforme als següents paràmetres:
 - Format E57
 - Sistema de referència ETRS89 UTM 31 N (codi EPSG 25831)
- Fitxers auxiliars de georeferenciació:
 - Croquis de la xarxa de control topogràfica
 - Llistat de punts de control topogràfics amb coordenades en ETRS89 UTM 31 N
 - Representació sintètica de l'estructura documentada a partir de la renderització directa del núvol de punts a escala 1:50 (fitxers

digitals, no impresos): Planta zenital i nadiral; Alçats anterior, posterior, dret i esquera; Seccions significatives

TRACTAMENT, NETEJA I CONSOLIDACIÓ DE MATERIAL ARQUEOLÒGIC MOBLE

Tècnic/a restaurador/a 35,00 €/hora

(amb titulació oficial de grau universitari o equivalent)

TREBALL DE CAMP. TRACTAMENT, NETEJA I CONSOLIDACIÓ DE MATERIAL ARQUEOLÒGIC MOBLE I IMMOBLE

Direcció conservació-restauració 42,00 €/hora

Personal tècnic conservació-restauració 35,00 €/hora

Material fungible (correspon al 5% del pressupost del tècnic i inclou treballs de neteja, tractament i consolidació de material arqueològic)

- Examen amb raigs X 210,00 €
(inclou les radiografies, el revelat i l'informe amb els

resultats. La tarifa pot variar en funció de la mida de

cada peça. No inclou el trasllat on es fa la radiografia)

Prenent com a base les tarifes proposades per a tècnic/a i auxiliar de conservació-restauració, a la taula de la pàgina següent s'exposen les hores de treball previstes per a cada tipus de material: